

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Філософський факультет
Інститут високих технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з науково-педагогічної роботи
Галина ГРАБЧУК

« 24 » березня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА КУЛЬТУРА

для студентів

галузь знань	09 Біологія
спеціальність	091 Біологія
освітній рівень	Перший (бакалаврський)
освітньої програми	Біологія (високі технології)
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Сторожук Світлана Володимирівна, доктор філософських наук, асистент

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

Київ 2021

Розробники: Сторожук Світлана Володимирівна, д.філос.н., філософський факультет

ЗАТВЕРДЖЕНО
Завідувач кафедри молекулярної біотехнології
та біоінформатики
Олексій НИПОРКО

Протокол №7 від «05» лютого 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією
Інституту високих технологій

Протокол від «05» березня 2021 року №3
Голова науково-методичної комісії

Наталя РУСІНЧУК

Вступ

1. Метою дисципліни є забезпечення філософсько-культурологічної складової підготовки висококваліфікованого, конкурентоздатного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця освітнього ступеня «Бакалавр», який здобув теоретичні та практичні знання, вміння та навички, що достатні для виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

2. Попередні вимоги: *немає*

3. Анотація навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна «Українська та зарубіжна культура» є складовою програм підготовки фахівців з вищою освітою освітнього рівня «бакалавра» усіх галузей знань та спеціальностей Київського національного університету імені Тараса Шевченка і належить до групи обов'язкових навчальних дисциплін для забезпечення загальних компетентностей випускників освітнього ступеня «Бакалавр» (Наказ ректора №1094-32 від 30.12.2014 р. <http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>).

Вивчення курсу передбачає опанування здобувачем вищої освіти ряду загальних компетентностей, достатніх для досягнення мети та основних завдань цієї програми, а також достатніх для виконання професійних обов'язків.

4. Завдання (навчальні цілі) – Сформувати знання про ключові проблеми зарубіжної та української культури, а саме: базові уявлення про основні поняття та категорії української та зарубіжної культури; базові уявлення про процес історичного розвитку української та зарубіжної культури, її світоглядні засади, контекст та представників, основні методологічні засади її осмислення, великі імена української культури та її місце у контексті світової культури; базові навички аналізу та інтерпретації наукової літератури у галузі української та зарубіжної культури. Сформувати знання про ключові проблеми сучасної світової та вітчизняної культури.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Знати:				
1.1	<i>предмет та основні історичні етапи розвитку кожної з історичних епох української та зарубіжної культури, основну проблематику досліджень української культури, мистецтва аналітично та критично їх осмислювати</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Усні відповіді, конспект першоджерел, завдання для самостійної роботи</i>	20
1.2	<i>причинно-наслідкові зв'язки та світоглядні засади кожного з історичних етапів (епох, напрямів, течій); великі імена української культури та її місце у світовій культурі, особливості культурної політики, сутність понять «нація», «національна ідея», «етнос», «народ», «нація» та ін.</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Усні відповіді, завдання для самостійної роботи</i>	20
Вміти:				
2.1	<i>розбиратися в основних культурологічних концепціях і напрямках, етапах і течіях, великих іменах української культури, оперувати філософсько-історичним контекстом, розуміти причинно наслідкові зв'язки та специфіку розвитку української та зарубіжної культури;</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Усні відповіді, завдання для самостійної роботи</i>	10
2.2	<i>демонструвати набуті знання та читати першоджерела з зарубіжної та української культури, історії та функціонування європейської цивілізації, історії та теорії мистецтва, культурної політики, культурологічної проблематики та критично їх переосмислювати, визначати самобутні риси української культури, розуміти системний зв'язок усіх складових компонентів культури;</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Усні відповіді, завдання для самостійної роботи</i>	10

2.3	аналізувати, пояснювати та інтерпретувати варіативність форм культури, їх причинно-наслідкові зв'язки, закономірності, самобутні риси та біографії значущих представників як європейського так і українського культурного контекстів	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, завдання для самостійної роботи, контрольна робота	10
Комунікація:				
3.1	демонструвати здатність до вільної комунікації мовою навчання, розширити та закріпити навички міжособистісної взаємодії, роботи в дослідницьких командах та спільної презентації результатів досліджень/проектів/презентацій;	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, завдання для самостійної роботи,	5
3.2	презентувати результати самостійних творчих робіт, дослідницьких проектів та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, змістовних рефератів, авторство яких належить студенту;	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, завдання для самостійної роботи	5
3.3	бути готовим до діалогічної співпраці виходячи з принципів взаємообміну обґрунтованими думками на підставі володіння поняттєво-категоріальним апаратом української та зарубіжної культури	Семінарське заняття	Участь в дискусії на семінарському заняття	10
Автономність та відповідальність				
4.1	самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу із історії української та зарубіжної культури, історії цивілізацій, релігії та мистецтв, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, конспект першоджерел, завдання для самостійної роботи, контрольна робота	5
4.2	демонструвати можливості до подальшого навчання з високим рівнем автономності	Семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, завдання для самостійної роботи	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)									
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2
ПР04. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.						+	+	+	+	
ПР23. Реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства	+	+	+	+	+				+	+

7. Схема формування оцінки

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.2), що складає 40% від загальної оцінки та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.3); (комунікація 3.1-3.2); (автономність та відповідальність 4.1-4.2), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. **Усна доповідь:** РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 26-35 балів;
2. **Доповнення /участь у дискусії:**РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 –5-15балів;
3. **Самостійна робота: (конспект першоджерел):** РН 1.1, 4.1 – 5-10 балів;
4. **Самостійна робота: (аналітичне завдання):** РН 1.1, 1.2, 2.1,2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 6-10 балів;
5. **Самостійна робота: (презентація проекту):** РН 1.1, 1.2, 2.1,2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 6-10 балів;

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усього навчального курсу. Загальна оцінка за семестр складається із балів, отриманих за аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь в дискусіях на семінарах) та за самостійні роботи (робота з текстами, дослідження цінностей, написання тексту рекомендацій). Всі види робіт за семестр мають у підсумку:

- в максимальному вимірі 80 балів
- в мінімальному вимірі 48 балів

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкова контрольна робота в письмовій формі– РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 12-20 балів.

Підсумкове оцінювання у формі заліку:

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за систематичну роботу впродовж семестру з урахуванням підсумкової контрольної роботи. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критичний мінімум – 60 балів, для одержання заліку необхідно обов'язково відпрацювати пропущені теми в письмовій формі та здати/надіслати електронною поштою викладачу, що проводить семінарські заняття.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестрову роботу (мінімум 48, максимум 80 балів) та підсумкової контрольної роботи (мінімум 12, максимум 20 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) / залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	48	12	60
Максимум	80	20	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 бали	Max – 80 балів
Аудиторна робота:	Усна доповідь до тем: 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 16 протягом семестру, згідно з графіком навчальних занять. У разі відсутності студента на занятті теми необхідно відпрацювати в письмовому вигляді	Min – 26	Max – 35
	Доповнення, участь в дискусіях до тем: 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 16 протягом семестру, згідно з графіком навчальних занять.	Min – 5	Max – 15
Самостійна робота	До тем 2, 9: Самостійна робота з текстами – конспект 5 текстів.	Min – 5	Max – 10
	До теми 3: Аналітичне завдання на задану лектором тему (аналітична розвідка, презентація)	Min – 6	Max – 10
	До теми 7: Презентація проекту на визначену тему.	Min – 6	Max – 10
Підсумкова контрольна робота	До тем 1-9	Min – 12	Max – 20
Підсумкова оцінка з дисципліни		60	100

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота:

Усна доповідь:

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу;

4 бали – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності;

3 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має у відповіді суттєві неточності;

2 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді.

Доповнення / участь в дискусіях:

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми,

2 бали – доповнення змістовне

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію

2. Самостійна робота (конспект першоджерел):

2 бали – студент опрацював необхідний текст із цитуванням та відповідними власними

зауваженнями та поясненнями;

1 бал – студент законспектував текст без цитувань та пояснень.

3. Самостійна робота (аналітичне завдання, презентація проєкту):

10-9 балів – студент у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження

8-6 балів – студент у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності

5-4 балів – в цілому володіє матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну літературу, робота містить суттєві неточності

3-0 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань

4. Підсумкова контрольна робота:

20-16 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість здійсненого дослідження / підсумкової контрольної роботи

15-11 балів – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / підсумкової контрольної роботи. Допускаються несуттєві неточності

10-6 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності

5-0 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань

Шкала відповідності

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
	Вступ.			
	Тема 1. Природа та культура. Специфіка культурної еволюції.	2	4	8

	Тема 2. Основні принципи класифікації культурної еволюції та її етапи. Ранні форми культури. Культура збирання і полювання.	4	8	16
	Тема 3. Культура Стародавнього Сходу. Культура античності. Візантійська культура.	2	4	8
	Тема 4. Середньовічна європейська культура. Культура Відродження. Реформація і становлення культури Нового часу.	4	8	10
	Тема 5. Культура доби Просвітництва. Західноєвропейська культура XIX ст. Доба Модерну. Західноєвропейська культура XX століття. Доба постмодерну.	2	4	4
	ВСЬОГО	14	14	46

Загальний обсяг **60** год., в тому числі:

Лекцій – **14** год.

Семінарів – **14** год.

Консультації – **2** год.

Самостійна робота – **46** год.

Рекомендована література

Основна:

1. Історія світової культури: Навч. посіб./ Керівник авт.колективу Л.Т.Левчук. – 3-тє вида., переробл. ідоп. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 400 с.
2. Історія світової культури. Культурні регіони: Навчальний посібник / Під ред Л.Левчук. – К.: Либідь, 2000.
3. Культурологія XX век. Словарь. – Спб.: Университетская книга, 1997.
4. Джек Ліндсей. Коротка історія культури. В 2-ох т. - Київ, 1994..

Додаткова:

1. Бахтин М. М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средних веков и Ренессанса. 2-е изд. - М.: Художественная литература, 1990.
2. Брюнель-Лобришон Ж., Дюамель-Амадо К. Повседневная жизнь во времена трубадуров XII-XIII веков. – М.: Молодая гвардия, 2003. -440 с.
3. Гуревич А. Я. Категории средневековой культуры. - М., 1984.
4. Дюбі Жорж. Доба соборів: Мистецтво та суспільство 980-1420 років / Жорж Дюбі ; [пер. з фр. Г. Філіпчук, З.Борисюк]. — К. : Юніверс, 2003. — 320с.+ 16 арк. дод..
5. Культурологія. XX век: Энциклопедия. - СПб.: Университетская книга, 1998. - Т. 1. - 447 с.
6. Кууси П. Этот человеческий мир. – М.: Прогресс, 1988. - 368 с.
7. Ламберт Д. Доисторический человек: Кембриджский путеводитель. – Л.: Недра, 1991. – 256 с.
8. Ле Гофф Ж.. Цивилизация средневекового Запада. - М.: У-Фактория, 2005. – 560 с.
9. Леви-Строс К. Печальные тропики. – М.: Мысль, 1984. – 220 с.
10. Лосев А.Ф. Эстетика Возрождения / А.Ф.Лосев. – М.: Мысль, 1982. - 623 с.
11. Людина в полікультурному суспільстві: навч. –метод. Посібник для викладача ВНЗ з курсу за вибором для студентів соціогуманітарних спеціальностей / [Пометун О.І., Султанова Л.Ю. та ін.]. – К.: Інжиніринг, 2010. – 248 с.
12. Мид М. Культура и мир детства. – М.: Наука, 1988. – 429 с.

13. Мишо Ж.Ф. История крестовых походов / Перевод с французского Анатолий Левандовский. — М.: Вече, 2005. — 165 с.
14. Панофский Э. Ренессанс и "ренессансы" в искусстве Запада. — СПб.: Азбука-классика, 2006. — С. 279.
15. Пахтер М., Лэндри Ч. Культура на перепутье. Культура и культурные институты в XXI веке. — М.: Классика-XXI, 2003. — 96 с.
16. Тайлор Э. В. Первобытная культура. — М.: Политиздат, 1989. — 573 с.
17. Февр Люсьен. Цивилизация: эволюция слова и группы идей. Бои за историю. — М.: Наука, 1991. — 627 с.
18. Хейзинга Й. Осень Средневековья. - М.: Издательство Ивана Лимбаха, 2011. - 768 с.
19. Шпенглер О. Закат Европы. — Новосибирск, 1993. — 592 с.
20. Ясперс К. Истоки истории и ее цель// Смысл и назначение истории. — М.: Республика, 1994. - С. 28-287.